

62. zasedání Odborná komise ekonomické ve slévárně UXA

doc. Ing. Václav Kafka, CSc.

předseda OK ekonomické

Podzimní zasedání OK ekonomické proběhlo dne 22. 9. 2020 pod záštitou Ing. Jana Kociana v Brně ve slévárně UXA a bylo poznamenáno vskutku mimořádnou snahou o **osobní** setkání členů komise. Setkání se dvakrát nezdařilo uskutečnit, bohužel se v tu dobu ze dne na den odvolávaly všechny kolektivní akce.

Osmnáct hostů se sešlo pod heslem „**za každého počasí a za jakéhokoli počtu účastníků**“. Zasedání bylo zahájeno tradiční exkurzí. Základní informace o společnosti poskytl ředitel společnosti Ing. Jan Kocian. Byli jsme pozváni do vpravdě historické slévárny, která byla založena rodinou Uxů v r. 1886. Stávající slévárna skutečně snoubí historii (výstavbu a prostorové uspořádání) s moderními principy řešení efektivní výroby. Je třeba ocenit, že vedení zde zvládá zachování historického dědictví našich předků.

Pozoruhodné také je, že slévárna je prakticky bez dluhů, což jí dává možnost v době krize investovat na dobu zvýšení poptávky. Ing. Kocian informoval, že společnost UXA má na dobu recese připraveny projekty, které pomohou zvýšit konkurenceschopnost, udržet kvalifikované zaměstnance a mzdy. Navštívili jsme tedy moderně řízenou a efektivní slévárnu.

Po exkurzi jsme se přesunuli do prostor místní jídelny, kde při mimořádné bezpečnosti ochrany zdraví pokračovalo zasedání do večerních hodin.

Vlastní jednání začalo přednáškou Mgr. Pavla Sobiška **Změny v ekonomice po koronakrizi: Jak odlišit dočasnost od věčnosti?**, která byla doplněna bohatou diskuzí a dotazy. Z jeho prezentace lze uvést několik prognóz, které nás mají čekat v příštím období:

- V čem je dnešní krize jiná? Při minulé krizi se snížila poptávka, ale pozor, dnes je zároveň snižena i nabídka! Tato skutečnost bude mít za následek vyšší inflaci.
- Dramatický propad ekonomiky přetrvává do 1. čtvrtletí 2021. Celoroční propad ČR bude min. 6,5 %, v r. 2021 je predikce růstu 4,7 %.
- Neočekávejme oslabení CZK významně nad 27 CZK/€; odhad pro r. 2021 je 25,60 Kč na konci roku 26 Kč.
- Ceny energií se budou „držet nízko“, kromě elektřiny, kde je vysoká cena ovlivněna regulací (vysoká cena ekologické povolenky, která drtí zejména uhelné elektrárny), a omezováním nabídky (uzavírání jaderných i uhelných elektráren v Německu). Do budoucna lze očekávat zvýšenou poptávku díky elektromobilům, již dnes se na západních trzích prodává 15 % aut s možností nabíjení ze sítě.
- Nemusíme mít zásadní obavy z nižší spotřeby. U investic však bude problém nejméně do r. 2022 (je typické, že budou zpožděné) a ekonomika se vrátí do standardů až v r. 2023.
- Z vládního slibu krýt úvěry do výše 900 mld. Kč byl zatím využit jen zlomek (cca 30 mld. Kč).

- ČR je „na špici“ zemí EU závislých na německých subdodávkách (zpracovatelský průmysl + služby 12 %).

- „Proinvestovat“ se z krize je v ČR pouze fráze. Projekty nejsou připravené. Krátkodobé udržení životní úrovně jako hlavní program vlády je jednoduše málo. Musíme mířit na nabídkovou stranu ekonomiky, abychom v horizontu 5 let byli konkurenceschopní.

- Lze jen doporučit alespoň rok nezvyšovat minimální mzdu.

Následně probíhala s Mgr. Pavlem Sobiškem diskuze, která přešla do tradičního „kolečka“. Bylo velmi zajímavé, že některé firmy klesly s výrobou v uplynulých měsících až pod 50 % v meziročním srovnání (automotive, letectví). Jiné mají stále některé provozy vytížené i na 100 %. Jedná se o slévárny, které nejsou tolik vázané na obory postižené vládními omezeními, a tam, kde byly kontrakty nasmlouvané dlouho dopředu (např. kolejová doprava). I tyto firmy však připouští, že poptávka slábne, a snaží se zakázkové portfolio doplňovat často z bankrotujících nebo méně úspěšných sléváren. Dodavatelé surovin potvrdili meziroční pokles objemu v průměru o 30 %. Některé firmy již snížily počet zaměstnanců, jiné tento krok plánují. Byť již využívají vládní programy Antivirus nebo plánovaný kurzarbeit. Celkové ekonomické očekávání v blízké budoucnosti nevyznívá příznivě. Některé další postřehy z „kolečka“:

Obr. 1. Účastníci podzimního zasedání OK ekonomické ve slévárně UXA v Brně

Obr. 2. Přednáška Mgr. Pavla Sobiška v úvodu zasedání OK14

- pokles zakázek, někde omezená výroba na 3 až 4 dny;
- Čína nezvedá ceny 5 let – dodá vzorky za 2,5 týdne včetně výroby MZ;
- firmy začínají repasovat starší stroje ve své režii;
- s fluktuací personálu souvisí rizika vyhoření kmenových zaměstnanců. Do 5 % – zdravá fluktuace, nad 5 % nezdravá fluktuace – co ještě může zaměstnavatel nabídnout?;
- „špatný pohled“ na zaměstnance – a „jde vedle“ do firmy. Lidé nechťejí vícesměnný provoz;
- pořádat školení – kmenový personál je přetížený;
- snoubit starou technologii s mladými lidmi, propojená výroba s údržbou;
- odběratelé šetří práci, využívají program ANTICOVID-19, pokles zakázek.

Poté se diskutovala příprava 57. slévárenských dnů, které byly později bohužel zrušeny. Následně účastníci naplánovali termín 63. zasedání OKE na březen 2021 v Hodoníně, samozřejmě za předpokladu ústupu covidu-19.

Na závěr je třeba velice poděkovat kolegům z Hodonína, kteří se snažili zajistit 62. jednání. Vyzdvihnout přístup Mgr. Pavla Sobiška, který se v situaci opakovaných změn dostavil a diskutoval s námi. Dále všem zúčastněným hostům, kteří přijeli, ukázněně respektovali přísná hygienická opatření, byli připravení a diskutovali velice věcně. Zejména je pak třeba poděkovat řediteli slévárny UXA, který svým rozhodným a velice zodpovědným přístupem prakticky přes noc zasedání perfektně připravil a materiálně zabezpečil.

Zasedání bylo ukončeno v dobré náladě, možná i proto, že jsme se mohli po dlouhé době (a kéž ne nadlouho) setkat tváří v tvář. I přes možnosti moderních komunikačních prostředků je osobní kontakt stále nenahraditelný.

Je třeba doplnit, že řada myšlenek a námětů tentokrát nebyla „dotazena“. Například při večerním společenském posezení, které se záměrně neuskutečnilo, se téměř vždy objeví další nové podněty. Jakékoli řešení, které se u účastníků objeví, uplatnitelné v současném krizovém období, si nenecháme pro sebe a sdělíme je vedení OKE nebo ke zveřejnění ve Slévárenství.

Poznámka: zápis včetně příloh najdete také na našich stránkách www.oeko.cz.

Valná hromada České slévárenské společnosti, z.s.

Mgr. František Urbánek

tajemník ČSS, z.s.

Valná hromada (VH) České slévárenské společnosti, z.s., se uskutečnila 24. 9. 2020 na VUT v Brně. Řídil ji 1. místopředseda ČSS Ing. Jan Tolar. Přivítal přítomné členy ČSS a představil zbývající členy předsednictva VH, předsedu ČSS Ing. Ludvíka Martínka, Ph.D., a tajemníka ČSS Mgr. Františka Urbánka. Před vlastním jednáním připomněl, že v letošním roce zemřel pan prof. Ing. František Havlíček, CSc., a pan Ing. Henry Kyncl. Delegáti valné hromady ČSS uctili jejich památku minutou ticha. Poté Ing. Tolar seznámil plénum s návrhem programu jednání VH. Přítomní členové ČSS program valné hromady bez připomínek schválili. Tajemník ČSS Mgr. Urbánek informoval delegáty valné hromady, že výkonný výbor ČSS schválil návrh pana doc. Kafky na udělení Čestného uznání 2. stupně vedoucí redaktorce časopisu Slévárenství paní Mgr. Miladě Písařkové. Předseda ČSS Ing. Martínek spolu s tajemníkem ČSS Mgr. Urbánkem toto Čestné uznání paní Mgr. Písařkové předali.

Valná hromada poté zvolila mandátovou komisi ve složení: předseda: Mgr. František Urbánek, členové: Ing. Zdeněk Ondráček a Ing. Jiří Pazderka, a návrhovou komisi ve složení: předseda: doc. Ing. Petr Lichý, Ph.D., členové:

Ing. Jan Kocian a Ing. Ivana Kroupová, Ph.D. Předseda mandátové komise Mgr. Urbánek informoval přítomné delegáty, že na VH je přítomno 21 členů ČSS s právem hlasovacím, přičemž podle stanov ČSS je pro schválení usnesení nutná účast minimálně 20 členů ČSS. Valná hromada ČSS byla tedy usnášeníschopná.

Zprávu o plnění usnesení z poslední valné hromady ČSS a o činnosti za uplynulé období přednesl předseda ČSS Ing. Martínek. V úvodu svého vystoupení připomenul některá životní data našich bývalých předsedů. V první řadě se jedná o našeho prvního předsedu a zakladatele pana prof. Dr. Mont. Ing. Františka Píška, DrSc., od jehož úmrtí dne 10. 3. 1970 uplynulo letos již 50 let, a také o našeho druhého předsedu pana Ing. Miroslava Bednářika, CSc., který nás opustil před 40 lety, a to 17. 10. 1980. Při této příležitosti pak připomenul také pana prof. Ing. Zdeňka Bůžka, CSc., od jehož narození dne 27. 2. 1930 letos uběhlo již 90 let (zemřel 25. 4. 2007). Poté předseda ČSS Ing. Martínek informoval delegáty VH o činnosti VV v roce 2019 a uvedl několik poznámek k důležitým krokům, které VV realizoval v roce letošním. K úkolům, které valná hromada v roce 2019 uložila VV svým usnesením,

předseda ČSS Ing. Martínek uvedl, že všechny čtyři byly splněny.

K odborné činnosti našeho spolku v roce 2019 předseda ČSS Ing. Martínek informoval, že celkem jsme uspořádali 30 akcí včetně 56. SD, což je (hodnoceno čistě matematicky) v průměru 2,5 akce za měsíc. Jednalo se především o celou řadu konferencí, seminářů a školení. Jedním z nich bylo XXIV. celostátní školení tavičů a mistrů oboru výroby oceli a litiny pořádané OK 04, tedy komisí, která dlouhodobě (od srpna 1968) a nepřetržitě velmi dobře pracuje.

V případě mezinárodní spolupráce máme zastoupení ve Světové slévárenské organizaci WFO v jejích řídicích orgánech a komisích. Jedná se především o pana prof. Ing. Karla Rusína, DrSc., a pana prof. Ing. Milana Horáčka, CSc., kteří jsou členy výboru bývalých prezidentů.

Předseda ČSS Ing. Martínek dále s potěšením konstatoval, že velmi úzce spolupracujeme s VŠ, např. s ČVUT Praha, VUT Brno, VŠB-TU Ostrava i TU Liberec. Naše spolupráce směřuje také k Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR (jeho zástupci jsou pravidelně zváni na naše SD) i k Ministerstvu životního prostředí ČR. Samozřejmostí je naše spolupráce i s Českým svazem vědeckotechnických společností, z.s., se Spolkem přesného lití, se SVÚM Praha